

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id euidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**

Egyes számok kaphatók: a Jókai-nyitászékben.

Diszes trifolium.

Mindenki ismeri az irtalmas szamaritanusról szóló példabeszédet. Valamelyik egyházatyja a szamaritanusban a folyton élő Krisztust az egyházat látja, a vagyonából kifosztott és megsebesített emberben pedig az egész emberiség képét. E hasonlat mindig találó volt, ma kétszeresen az. Csak az elvakult optimista tagadhatja, hogy a mai társadalom egy ezer sebből vérző, mindenkiből kifosztott emberhez hasonlít. Nincs benne ép tag, ép osztály; a bomlás folyamata már régen kezdetét vette s ma már annyira előre haladt stádiumban van, hogy alig van szerves kötelek, melyet meg ne támadott volna. A léteért való küzdelem sohasem lépett föl brutálisabb alakban, mint napjainkban; szemlélésénél eszünkbe jut egy német szociológusnak híres mondanása, hogy az élet ma nem más, mint az etető vályu körül folyó harc „Kampf um den Futterplatz.“

E kiméletlen és egyenlőtlen küzdelemben ismét csak az egyház teljesíti az irtalmas szamaritanus hivatását. 2000 éves múltjához híven az elnyomottak és gyengék mellé áll, s ha nem is tudja megszüntetni a vad küzdelmet legalább a treuga Dei létesítésén fáradozik, hogy azt enyhítse, bört és olajat önt a sebekre, hogy csökkentsen a fájdalmakat. A ki nem elfogult, kénytelen elismerni, hogy az egyház ma inkább mint valaha hivatása magaslatán áll, és mint irtalmas szamaritanus nemcsak predikálással, hanem sokoldalú szociális tevékenységével ügyszólva ember

feletti munkát végez, hogy új életet öntsön az agonizáló társadalomba.

És a rablógyilkos merénylők, a kik kifosztották a társadalmat hitéből, erkölcséből, és végre anyagi javából, hol vannak ők? Nem rejtőztek el, csak' álcák mögé bujtak. Soha frivolabb arccalansággal nem viselkedtek mint ma. Hogy magukról eltereljék a figyelmet fölesaptak irtalmas szamaritanusoknak, és banjita szemtelenséggel az egyházra, az igazi szamaritanusra mutatnak, hogy ők vádolják a merénylőre, s e mellett tovább tépik a sebeket, hogy a bajt gyógyíthatatlanná tegyék. És a kifosztott, ezer sebből vérző beteg fölül a népbolonditoknak, a sakál és hyena üvöltést a szeretett kifakadásának nezi. Nem csodálkozunk fölötté, hisz seblázban szenved, s abban tudvalevőleg némelykor félre is szokott beszélni az ember, sokszor a szerető édesanya ápoló karját is ellöki magától, vad szitokkal káromolja az Istent és jöltevejét. Az egyházat azonban nem riasztják el hivatása teljesítésétől sem a beteg hálátlansága, hisz a hálátlanságot rég megszokta már, sem a hyenák üvöltése, mert hisz úgy tudjuk, hogy a vadállatok üvöltése volt bölcsödala már a Colosseumban is; ezt is megszokta már. Ez a vad üvöltés csak azt fogja eredményezni, hogy az itt-ott még szunnyadó katolikus öntudat végre fölébredjen, s az egyház kétszeres gondal karolja föl a szegény lázbeteg munkásosztályt.

Az elmúlt napok eseményei, a szocialdemokrata népgyűlések, a tüntető rokonszenv, a melylyel a liberális lapok egy része a zsidó agi-

tátorok féltelen üzelmét kísérte, ismét beigazolta — a mit nem most konstatálunk először, hogy szabadkőműves, zsidó és szocialdemokrata egy huron pendülnek. Hogy a hazai szocialdemokracia kezdetől fogva zsidó inspirációkból táplálkozott, hogy a jelenlegi vezetőség majdnem kizárólag az ő sorákból kerül ki ez mindenki előtt ismeretes dolog. Nincs ez különben a külföldön sem. Az úgynevezett „tudományos“ szocializmus megalapítói Marx és Engels, valamint a leghíresebb demagógjuk Lassal zsidók voltak, a német szocialdemokrata párt képviselői nagy részt von un-sere Leut vannak; Franciaországban a szocialdemokracia mentette meg a szabadkőműves uralmat.

Honnét e föltűnő jelenség? Hisz a szocializmus törekvései ha utopisztikusok is, de legalább nem lehet elvitatni hogy van bennük idealizmus is, a zsidóság pedig sohasé küzdött ideális célokért. Miféle pünkösdi tűz szállta meg a zsidó demagógokat, hogy az emberi jogok és a humanizmus mártýraivá avassa őket? Hisz a világ eddig úgy ismerte őket mint parazitákat, a kik soha sem vetettek és mindig arattak, a kiket mióta hazátlanul bolyongnak a nemzetek nem egyszer erőszakkal téptek le a testükről mert nem akartak elpusztulni. Könnyű megtalálni a pszichológiai magyarázatot a zsidóság faji jellegében. A zsidó mindig kiválóan élelmes nép volt, de önzetlen az sohasem volt. Ezt az eminerent keresztény erényt csak névleg ismeri, soha sem gyakorolta. A munkáshoz sem vezet az önzetlenség, hanem a haszon reménye.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Egy konvertita naplójából.

A halál órája.

Nagy előszeretettel kísérjük egymás életét. Mindig találunk valami megfigyelni valót, mindig valamit, mi érdeklődésünket fölkelti. Azonban ennél sokkal érdekesebb, tanulságosabb megfigyelni, közelről nézni az emberek kimulását, halálát.

Csak ha beesteledik, ha besötétedik körülöttünk a látóhatár, gyönyörködhetik szemünk a végtelen magasságban elvesző égboltozat milliő és milliő csillagának szende ragyogásában és merülhet el bámuló lelkünk Teremtője mély imádságában. Sötétségnek, a halál sötétségének kell megtérni szemünkre borulnia, hogy lássuk a boldog menny csillagait, a bennünket körülvevő angyalokat.

Nem régen, Berlinben, jobb létre szenderült oly egyén, ki igazán nagyokat művelt életében, az oly nagy hírnévre és tekintélyre jutott szent Bonifác-egyesületnek megalakítója. Hű fia volt egyházának, nagy emberbarát és önzetlen tanácsadója, jöteveje az emberiségnek. Ötven éves volt, midőn a halálos baj ágyba döntötte. Három nappal kimulása előtt megszűnt imádkozni. Apathikusan, időközönként eszméletlenül fektűt ágyában . . . Elérkezett végre az óra a midőn már

többséki sem működhetik. De ő boldog volt, mert míg nappal volt, nagy kincseket gyűjtött magának az örök életre. Azonban utolsó pillanataiban, midőn lelke már kibontakozni látszott porhüvelyéből, egyszerre csak fölemelkedik s ajkai hangosan dalra nyílnak. Szép Mária-ének volt, melynek zengedezése közepette örökre elszállt lelke . . . mit jelentess ez? Iokázkodtam föl önkénytelenül én, ki akkor még minden voltam, csak katolikus nem . . .

Ugyancsak igaz volna, hogy a jó Istenanya eljön haldokló kis gyermekeiért? Stolberg Jozsef gróf is láthatta a szűz Anyát, kit dicsőenket zengedezve vett körül a boldog menny anyyali énekkara, és ezek dalába vevőült bele az utolsó pillanatban is Mária dicső éneke.

Keresztül-kasul Spanyolországban gyorsvonaton hoztam halálosan megbetegedett feleségemet Bordeauxba. Vigasz nélkül szinte kétségbeesetten hanykolódott halálos ágyán . . . jajgatva, panaszkodva. Irtóztot a gondolatától, hogy meg kell halnia, bár tudta, hogy napjai meg vannak számlálva.

Ez előtt még néhány hónappal úde, friss egészségben, az életkedvtől duzzadó szívvel és néhány tucat óriási kofferral, telve a legdrágább toillettel, ékszerekkel utazott el Párisból egyedül azzal a szándékkal, hogy szórakozni, mulatni, hogy lehetőleg gyönyörködni akar az életben, élvezni annak örömeit.

Átkelve a pyrenei hegyen a legterjedelmesebb postakocsit a melyet csak kaphattunk, fogadtuk meg. Hat ószvért fogtak a hatalmas bárka elé. De mind ez kevés volt a rengeteg holmi befogadására. A kofferek felét akarva, nem akarva vissza kellett küldeni Párisba . . . pedig mennyire csüngött szive ezeken a hű dolgokon! Sírva tudott csak tőlük megválni.

Soha sem említette meghalt gyermekeit, soha se beszélt Istenről, másvilágról. Hódolt a franciák Pompadour asszonytól örökölt ama istenkáromló mondanásán: „Aprés mons le déu-ge!“ („Utánam akár a vizözön!“)

Haragudott Istenre, sőt gyűlölte, mivelhogy elvette gyermekeit, gyönyörű két leánykáját, kik mindketten 16 éves korukban haltak meg. Isten nélkül és az egyházon kívül élt szegény.

Természetes tehát, hogy borzadályllyal nézett utolsó órája elé . . . szörnyű mód csüngött az életen. Rendkívüli nehézségembe került rábeszélni őt, hogy béküljön ki Istenével és engedje meg, hogy papot hívhassak. Végre beleegyezett. Hívásomra szegényes külsejű s végtelenül aláztos Ferencendi szerzetes jött szegény nóm halálos ágyához. Csak a jó Isten tudja, mit beszéltek. A mily szerényen és csendesén jött a jámbor szerzetes, oly csendesén, azonban a szivbeli boldogság félreismerhetlen kifejezésével ászkéta arcan, távozott is, miután az utolsó szentségekben részesítette haldokló feleségemet.

Oh, mily boldog lehet az a sziv a mely Istenével kibékülve, megtisztulva, az isteni megbö-

Ma lapunk 4 oldal.

Eddig minden forradalmi mozgalom hasznukra vált. A XVI. századbeli vallási forradalom vallásszabadságot hozott nekik, a francia forradalom meghozta a politikai szabadságot, (a bataviai köztársaság első elnöke zsidó volt) s az ugyanekkor végbe menő gazdasági forradalom teljesen az ő malmukra hajtotta a vizet, a társadalmi forradalom, melynek a szociáldemokrácia készíti a talajt, szintén csak hasznukra válhatnak.

De igazságtalanok volnánk ha tisztán érdekre vezetnők vissza a szövetséget a mely ezt a díszes trifoliumot összeköti. Sokkal bensőbb az összekötő kapocs, s ez nem más mint a közös világ nézet, az élet anyag elvű fölfogása . . . A zsidóság a gyakorlatban mindig anyagi szempontból fogta föl az életet. Már Krisztus idejében telítve voltak sadduceus elvekkel — ezek tudvalegleg tagadták a túlvilági életet — s a Messiasra vonatkozó fogalmaik a legvastagabb materializmusról tanuskodnak. Isaiásnak jövendölését, melyben a Megváltót mint a fájdalom emberét mutatja be, soha sem értették meg, s azért a szegény, megázott, és szenvedő Krisztusban nem ismerték föl a Szabadítót, a kereszt még mai napig is botrány az ő szemükben. A mai zsidóság világnézetét a sadduceusoktól örökölte, a pharizeusoktól csak a faji önértzetet, és a keresztények fanatikus gyűlöletét. Nem kell nekik más Megváltó, mint a pénz, s ennek megszerzésére minden módot megengedhetnek tartottak. IX. Lajos francia király és ugye előtte, mint utánna több fejedelem a földművelésre és iparra kényszerítette őket, de eredménytelenül; inkább kivándoroltak vagy éheztek de fásasztó, és kevés haszonnal kecskegető munkára soha sem vállalkoztak. Az ő elemük mindig a kereskedelem volt; mert itt legkönnyebben lehetett rohamosan meggazdagodni — hogy minő uton módon, elképzelhetjük, ha tudjuk, hogy a zsidó üzleti lelkiismeret, különösen gójjal szemben mindig nagyon tág volt. A keresztény közép-korban, mely az uszorát oly szigorúan büntette, az uszora fogalma a zsidóságtól elválaszthatatlan volt. Persze csak titokban üzhették, de azért üzelmek sokszor oly nagy mérveket öltöttek, hogy a fejedelmek erőszakos rendszabályokhoz

csátás sziklaerős meggyőződésével és anyaszentegyház felemelő vizsgálatával lép arra az utra, a mely egy jobb, egy boldogabb hazába visz!

Többé egyetlen panaszhang el nem hagyta a beteg ajkait és nyoma sem volt a haláltól való félelemnek. Mély béke és lelki nyugalom, az istenbe helyezett bizalom édes érzése töltte el szívét. Az imént még oly kétségbeesetten hánykolódó és rémülettel eltelt beteg, most a jó lelkiatyja távoztával, szelid mosolylyal s bánulatba ejtő megáddással nyugtá felém kezét.

Azonban gyorsan közelgett utolsó órája. Szeme megtört, eszmélete tűnedezni kezdett, többé nem ismert senkire . . .

Egyszerre csak nagy öröm kifejezése sugárzik le a haldokló arcáról, nevükön szólítja gyermekeit és élénk, szinte szenvedélyes hangon kezd társalogni velük. Majd jobbra, majd balra szól s oly gyorsan, hogy nem értjük szavát. Csak a mindinkább fokozódó öröm-kifejezés arcán győz meg bennünk túlvilági boldogságáról. Így szállt el lelke.

Mi pedig, az időközben megérkezett jámbor szerzetes atya, néhány rokon és én, csodálkozásal néztük és hallgattuk a haldoklót s mindegyikünk szívét eltöltte az a vigasztalással teljes tudat, hogy bár válnunk kell, de ez a válás nem tart örökké, mert van még viszontlátás ott fenn és boldogító találkozás.

nyultak. Hogy ezekben némelykor túlépték a jogos önvédelem határait, legkevésbé sem csodáljuk, ha olvassuk a történelemben, hogy különösen háboru idején mily lelkiismeretlenül használták ki az akkori hiányos hitelviszonyok mellett a fejedelmek és várurak pénzülségét. Az országonként és időközönként meg-megújuló zsidó üldözéseket csak a felekezeti elfogultságban szenvedő zsidó történetírás vezet vissza fanatikus, és jogosulatlan antiszemizmusra, az elfogulatlan történelem kénytelen elismerni, hogy a középkor antiszemizmusa jogos önvédelem volt.

(Vége köv.)

Városi közgyűlés.

Nagycsütörtökön, tehát Krisztus urunk önmegalázásának, a nagyhétknek egyik napján tartott a városi bizottsági testület rendkívüli közgyűlést. És nem akadt a bizottságnak jelenvolt tagjai között egyetlen egy sem, a ki vallásos érületének eme arculesapása ellen szót emelt volna, vagy legalább is megkérdte volna, hogy mely kényszerkörülmény tette oly sürgössé, elodjazhatatlanná a rendkívüli közgyűlést. Aligha tévedünk, a midőn azt hisszük, hogy a kaszárnya kérdés megoldása legalább egy hetet késhetett volna s így tisztán taktikai szempont vezethette a polgármestert a közgyűlés ezen napjának megválasztásában. Dr. Saara Gyula ügyvéd, a kaszárnya-építés ellenese néhány nappal előbb hosszabb utra távozott városunkból, de egyébként is az ugynevezett városközi elzárók több tagja vallási kötelességet teljesítven távol maradt a zsoldszaltól. A polgármester számítása bevált, a tanács javaslatát a közgyűlés 40 szóval 26 ellenében elfogadta.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Füth Pál báró főispán 10 óra helyett közel fél 11 órakor nyitván meg a közgyűlést, elnézést kér, hogy nem jelenhetett meg pontos időben. A főispáni megnyitó után Havranek József polgármester előszóval ismerteti a tanács javaslatát a tárgyal felvett laktanya építési ügyben. Előadja, hogy a helybeli honvédkerületi parancsnokság évek óta sürgeti már a laktanya kibővítését. A törvényhatósági bizottság már egy alkalommal határozott e kérdésben akként, hogy egy zászlóalj legénység a jelenlegi honvédlaktanyában maradjon, a másik zászlóalj pedig a belvárosi laktanyában nyerjen elhelyezést. A ker. parancsnokság egy újabb zászlóalj ide vezényeltesét nem helyezi kilátásba s e mellett folyton sürgeti a fogház és hadbírói épület kibővítését, azt pedig, hogy a belvárosi laktanyát nem fogadják el, többször kijelentették. Ez ügyben azonban kedvező fordulat állott be. A csendőrség ugyanis hajlandó bérbe venni a honvédlaktanyát s bár az átalakítás mintegy 16 ezer koronát igényelne, a kincstár hajlandó 10600 kor. bért fizetni. A honvédlaktanya ekként értékesítettven, a honvédség két zászlóalj részére javaslatba hozza a tanács egy új laktanya építését oly feltétl mellett megis, hogy a fogház, hadbírói, ker. parancsnokság szerződése a legközelebbi lejárat után újabb 25 évre megkötessék s csakis azon esetben, ha a csendőrség a felajánlott 10600 kor. helyett 11300 kor. bérösszeget fizet.

Dr. Csöppenszky Mihály ügyvéd ellenzi a tanácsai javaslat elfogadását s indítványozza, hogy utasítsák a tanács egy részletes terv, legalább is hozzávetőleges költségvetés készítésére s a terv és költségvetés a biz. tagokkal nyomtatás útján közzölend. Ezen indítványára névszerinti szavazást kér.

Tóth Aladár méltányolja a polgármester ügybuzgalmát, sajnálja azonban, hogy e fáradságos igyekezetet ezen ügyre pazarolta. A polgármester terve szerinti építkezés zalósággal égbekiáltó pazarlás. Valósággal labdarugó játékot üz a polgármester, midőn a honvédséget ki-, a csendőrséget bevezényeli a laktanyába s a város pedig viselje a terheket. Ha kell a csendőrségnek laktanya, építsen a kincstár. Indítványozza,

hogy e tárgy vétessék le a napirendről s a közgyűlés maradjon meg a kaszárnyakérdésben már egy alkalommal hozott határozata mellett.

Diebálla György a tanácsi javaslat mellett foglal állást s véleménye szerint leghevesebben tenné a közgyűlés, ha megbizna a polgármestert, hogy ezen ügyben a vegyes bizottság útján a tárgyalásokat kezdje meg.

Havranek polgármester kijelenti, hogy a lék költségvetést és tervet kívánnak, azok nem tudják a törvényt, mert hisz egy kaszárnya költségvetése és jövődélme csak akkor állapítható meg, ha a felfeltek tekintetében a vegyes bizottság dönt.

Say Ferenc nem barátja a huzavonának. Nem először építet a város kaszárnyát, tehát a multban szerzett tapasztalataink nyújthatnak felvilágosítást egy-egy laktanyaépítés költségeire, de jövődélmezőségére vonatkozólag is. A laktanya-építés elvileg elhatározható s épen ezért a tanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

Schlanmaulinger Jenő ügyvéd okosnak, logikusnak s a messze jövőbe éleslátással melyen belenyúlónak tartja a tanács javaslatát. A költségeket illetőleg nincs aggodalma, mert hisz ugy a befektetést, mint magát a jövődélmezőséget a törvény szabályozza.

Keresztes Ignác tanácsos, katonaiügyi előadó szól ezután a tárgyhöz. Szerinte ez elvi állásfoglalásban bizonyos kényszer rejlik, tehát könnyen venni nem lehet. Indítványozza, hogy hatalmaztassék meg a polgármestert a vegyes bizottság összehívására, precízírozassék a dolg világosan s a bizottság teljes elaborátumot terjesszen a közgyűlés elé.

Hübner Nándor kijelenti, hogy azzal a szándékkal jött a közgyűlés elé, hogy a tanács javaslata mellett foglal állást s szintén megvalja, hogy a javaslat mellett elhangzott beszédek megengatták a véleményét annyira, hogy már ellene van.

Szabó Bakos András elfogadja Tóth Aladár indítványát. Nagyon ragaszkodnak a kincstár bérletéhez egyesek, pedig jól tudhatók, hogy a kincstár rendessn kétszer: viz, míg egyszer ad. Építesen a kormány laktanyát, majd akkor nem ijesztegethetnek az elmenéssel.

Kovács István szükségesnek tartja kijelenteni, hogy Csöppenszky indítványa előzményeken nyugszik. Mikor a csendőrlaktanyáról volt szó, akkor tudtak hozzávetőleges költségvetést adni, most miért nem lehet. Egyébként Tóth Aladár indítványát támogatja.

Füth Pál báró főispán a vitát ezután bezárja s elrendeli a szavazást. Tóth Aladár indítványa nyuatan elvetetett, névszerinti szavazás útján Csöppenszky indítványaival szemben a tanácsai javaslat 40 szavazattal elfogadott.

A villamvilágítási szerződés értelmében, miután a telep felülvizsgáltatván s a szerződés pontjai érvényesítettek, a förtelzést a bizottság kiutalványozza.

A közgyűlés fél 1 órakor ért véget.

ÜJDONSÁGOK.

— Nagyhet. A Kálvária fenséges, az egész világot megváltó tragédiájának ünnepét üli az egész keresztény világ. Lelkünkkel átéljük a Golgotha utját, az Úr szenvedéseit, a kinek a legkegyetlenebb kínokat kellett elszenvednie, kiüresíteni önmagát és Istenből emberré alázkodnia s mindezt azért, hogy az emberiséget az üdvösség útjára vezethesse.

A nagyheti szertartások egyik legsziverehetőbb része a lamentációk, Jeremiás prófeta siralmái, melyeket méltán nevezhetünk a fájdalom apoteozisának, szerdán d. u. kezdődtek meg, mely alkalommal Vogel Alajos, Felber Géza és dr. Kneifel Ferenc énekeltek Jeremiás siralmait. Csütörtökön Nagy Zsigmond, Grossinger Brigitta és Kecskés Elek, pénteken pedig Kaposy Endre, dr. Kneifel Ferenc és Rostagni Flógl Karola fognak énekelni.

A szertartásokat dr. Városey Gyula megyés püspök fogja tartani mind a három napon. Ma

az Oltárszentség alapításának, illetőleg az utolsó vacsorának emlékünnepe a papság a püspök kezeiből vette a Ur testét. Míse végén olajszentelés, majd pedig lábmosás volt, midőn a megyéspüspök tizenkét papnövendék lábát mosta és csókolta meg, tizenkét szegényt pedig megajándékozott. A papságot díszbédre látta magánál a megyéspüspök.

A szent szirokat pénteken délután 3 órakor a megyés püspökkel együtt testületileg látogatja a papság.

A feltámadási ünnepélyek sorrendje a következő: d. u. 4 órakor a szent ferenciekénél és a felsővárosban, utána a városi kórházi kápolnában; 5 órakor a szemináriumi templomban, 6-kor a székesegyházban, 7-kor a ciszterciánál lesz a feltámadási ünnepség.

KOVÁCS IGNÁCZ. A 48-as nagy idők dalái lassanként elhagyják az enyészett országát. Ismét kiűlt egy a sorból. A mit elkerült a golyópárbajban, immár bekövetkezett. *Kovács Ignác* ny. kir. ítélőtáblai bíró 1848-49. honvéd-főhadnagy ravatlon pihen. Eltérjési adataiból röviden közöljük a következőket: Szászi Kovács Ignác 1828. augusztus 1-én született s miután iskoláit Pécsen elvégezte, mint jogász belépett a Sák honvédszázalóú kötelekébe s a szabadságharcot főhadnagyi rangban végigküzdötte. Több esetben megállotta a sarat, mígsem a kései utközében 12 sebtől vérezve egy időre harc képtelen lett. Felgyógyulása után ismét a harcmezőre sietett s a temesvári ütközet után Radnánál elfogták, mely fogságából szabadulván ő is a bujdosók keserű kényerén tengődött, majd önként jelentkezett s a 10. csász. kir. gyalogezredben 2 évet töltött közlegényi minőségben. A katonai szolgálat után a megyei főnökségnél Szolnokon, majd 1855-ben a cs. kir. törvényszéknél Budapesten mint helyszinelő, később mint a telekkönyvi bizottság vezetője Pest-, Esztergom-, Komárom-, Fejér-, Heves és Borsod vármegyékben 1858-ig működött. 1861-ben ügyvéd, 1871-ben pedig váltó ügyvédi oklevelet szerzett. Az újonnan szervezett honvédség kötelekébe való belépésre is felszólítottat, azonban bírói állását megtartván az elbíról lemondott. 1872-ben Szolnokra járásbíróvá nevezetett ki, a honnan saját kérésére 1875-ben a helybeli kir. törvényszékhez helyeztetett át s mint kir. ítélőtáblai bíró másfél évvel ezelőtt vonult nyugalomba. A nyugalom napjai rá nézve a szenvedésnek, a folytonos betegkedésnek napjai voltak. Ez év január havában már teljesen leverte lábáról a betegség. Ágyának esett s azóta a szoba rabja volt, mígsem az éjjel a halál megváltotta szenvedésétől. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Szászi Kovács Ignác né szül. vadofái és felsőszidi Németh Flóra úgy saját, mint gyermekei: Bella, István és neje szül. Schőja Irma, Gyula és neje szül. Szafika Gizella, a kis unokák: Ernő és Laci, veje: Tarbuk István és az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja forrón szeretett férjének, édes atyjának, nagyatyjának, illetve apósának és rokonoknak szászi Kovács Ignác ny. kir. ítélőtáblai bírónak 1848-49. honvéd-főhadnagynak f. hó 8-án éjjel 11 és fél órakor életének 75-ik, boldog házasságának 22-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után bekövetkezett gyszas elhunytát. A feledhetetlen elhunytak hült teteme f. hó 10-én délután 5 órakor fog a gyszaházban (Vörösmartytér 8. sz. alatt) a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a „Szentkereszt”-ről nevezett temetőben nyugalomra helyeztetni.

— **Városi közigazgatás.** Székesfehérvár szab. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap délelőtti rendes havi ülést tartott *Fiáth Pál* báró főispán

elnöklete mellett. A közigazgatás menetéről tett polgármesteri jelentés tudomásul vétele után dr. *Birbauer Viktor* főorvos a város közegészségügyi állapotáról a következőképp számolt be:

A város közegészsége valamű csekélylivel javult, most a vároheny csekélyebb halálozási számot tüntet fel. Uralkodó betegségek a vörheny kivül a tüdő és légútnak hurutos, lobos és gümőkóros bántalmi voltak. Született 103 és pedig törvényes fi 47, nő 52, törvénytelen fi 2, nő 2. Házasságkötés 4 történt. Elhalt 94 és pedig fi 48, nő 46. — Ezekből 7 even auli törvényes fi 17, nő 12, törvénytelen fi 2, nő 2. — A vármegyei kózkórház idegen illetőségű halottjait ha leszámítjuk, úgy születési többlet 21. Nevezetesebb halál okok: veszületet gyengeség 4, görcsök 2, gyermek-aszály 1, behurut 3, difteritisz 1, vörheny 8, hasiagyagmáz 2, tüdőlob 17, tüdővész 16, guta 3, vízkór 2, elmebaj 4, aggkór 8, öngyilkos 2, gyilkosság 1. — A Szent-György kórház 22 halottja közül 10 volt fehérvári. — Járványos kórok állása a következő: Difteritisz maradt 2, szaporodott 4, összesen 6. Gyógyult 3, meghalt 2, maradt 1. Hasiagyagmáz: maradt 2, szaporodott 2, összesen 4. Gyógyult 1, meghalt 2, maradt 1. Vörheny maradt 12, szaporodott 39, összesen 51, gyógyult 50, meghalt 8, maradt 13. (A múlt hóban 4 meghalt.) A járvány tartalma alatt (1902. szept. 1.) volt 239, ebből gyógyult 147, meghalt 92, maradt 13. Járvány kórházi jelentés: maradt 1, leveletett 6, gyógyult 3, maradt 4.

A törvényi jelentés *Hosk Ferenc* pénzügyigazgató jelentése követi. Arról tészen dr. *Szara Gyula* ügyvéd az ídmeresd ídtek tárgyában interpellált s akkor *Merzich Lajos* pénzügyigazgató helyettes meggerie, hogy részletes választ ad a mai ülésen. Ez elmaradt. Az általános jelentés szerint a kincstár követelés beleszámítva a múlt évi hátralékot 238.825 kor. 68 fill. Ebből befizetett 478.012 kor. 68 fill. Hátralék 150.813 kor. 53 fill. Intes kibocsájtott 16. Zalogolás történt 688 esetben; árveres kiűzetett 91 esetben, megtartva azonban egy esetlen sem lett.

A többi jelentés közű *Bognár József* állatorvos jelentése érdemel különös figyelmet, a mennyiben városunkban a szaj- és körömfajus ismét uralkodik a hasított körű állatok közű s ezért a földművelésügyi miniszter a legközelebbi országos vásárra a hasított körű állatok felhajtását betiltatá.

Tisztí orvosi vizega. Szego Ernő kórházi alorvost a tisztí orvosi vizgák országos bizottsága Budapesten a március hó 15-től április hó 3-ig megtartott vizsgálatán a tisztí orvosi állása képesítettnek nyilvánítottá.

— **Tűz a vonaton.** Majdnem végzetes szerencsétlenség történt a ma délelőtti Budapestről Székesfehérvárraérkező gyorsvonaton. Martonvásár és Nyek közűt robbogott a gőzkocsi, midőn hirtelen vészjelző fűtővezény lassította meg a vonat robbogását. Alig telt bele az perc, a vonat megállott, az utasok megréműve ugáltak ki a kocsi-ból. Az egyik vasuti kocsi-ból füstkarikák gomolyodtak az ég felé s az okozta a vonat hirtelen megállását. Valaki egő szivart dobott az ablaknyílásba, a mely tüzet fogott és a száraz anyag égése gyorsan terjedt tovább. Szerencsére idejekorán észre vették s néhány kanna vízzel meg idejekorán megakadályozták a könnyen végzetesse válható veszedelmet. A kis intermezzo után a vonat nyugodtan folytatta útját Fejérvár felé.

— **Az új szinigazgató.** A szinikerület választmányja helyett a szinügyi bizottság döntött a szinigazgató kérdésben. Könnyű volt a döntés, mert az öt pályázó visszalépett, illetve nem tette le az óvadékot s így *Micseli F.* György nagy-szebeni szinigazgató versenytársak hiányában egyhangulag megválasztották a székesfehérvár-szombathelyi szinikerület igazgatójának. Egy elönye van az új igazgatónak: van pénze s így nem kerül a helybeli hiánák körmei közé.

— **Szent Antal kenyere.** Velencén 163 kor. 12 fillér gyűlt össze a szegények Szent Antal perselyében, melyből a husvétí ünnepek alkalmával a község szegényei kenert, ruhát, élelmet kapnak.

— **Mit akarnak a szociáldemokraták?** címmel lapunk felelős szerkesztőjének tollából egy röpirat hagyta el a sajtót, mely a hirtelen fellobbant szociáldemokrata mozgalom vallás és hazaellesen kínvéseire mutat rá. Budapesten ép most leplezik le egymást, bizonyítván, hogy egy szűkebb körű banda nagyrészt ifjú zsidó mesterlegények, a kiknek a becsületes ipari munka helyett jobban kiűzeti magát a munkás nép nyomoráról perorálni, vezetik orránál fogva az egész tömeget, a mely a maga egyszerűségében vakon megy utánuk és tagad Isten és hazát egyaránt.

Lapunk mai számához mellékelve küldjük olvasóinknak. Szerkesztőségünk készséggel szolgál példányokkal.

— **Műkedvelő-előadás.** A déli vasuti műhely daleyésülete f. évi május hó 10-én a dalárda és a honvédszenekar közreműködése mellett nagy dalhangversennyel egybekötött szinelőadást rendez a városi szinnyelében.

Mint halljuk, a Kossuth Lajos asztaltársaság is rendez szinelőadást s így félt, hogy ha egymáshoz közel eső időben tartják, akkor anyagi szempontból nem a kívánt eredménnyel végződik.

— **Tűzeset.** A Kápolnás-Nyékhez tartozó Pétend pusztán a napokban nagy riadalmat keltett egy-két sertésöl égése. A délelőtti órákban Kányán József és Ajpel József családemberek olai eddig ismeretlen okból kigyulladtak s le is cgték. A tüzet hamarosan elfojtatták.

— **A lábrakelt sonkák.** Alig vezérelhetette nagybűjtő gondolat azt az ismeretlen tettest, a ki f. hó 7-én éjjel Mikó Imre fuvaros, Gyümölcs utca 3. sz. alatti lakos hat füstölt sonkáját ellauzolta a padlásról. Mikóné már az esti órákban észrevette, hogy a padlaskulcs nyomtalanul eltűnt s mert rosszat sejtett, egy deszkával beszegelte a padlást, hogy így védekezze a tolvaj ellen. Nagy volt tegnap reggel a meglepetés, midőn a deszkát lefelezte, az ajtót tárva-nyitva találta. Aikutatta a padlást s csakhamar észrevette, hogy hat sonkájának akad ismeretlen gazdája. A rendőrség megindította a nyomozást, melynek folyamán valószínűleg sikerül a sonka-barátot kézrekeríteni.

— **A kis bűnös.** A pénz nagy ur. Hatalmat ismen gazdag és szegény egyaránt, de hogy egy 13 éves gyerek is azon törje már a fejét, hogy hogyan jusson pénzhez, ez már megdöbbenítő. F. hó 7-kén délután Borsuk János Széchenyi-utca 40. sz. alatti lakos, segédmozdonyvezető felesége az udvaron foglalatkosodott s ezen idő alatt a szobában levő zárt szekrényből 140 k. eltűnt. Nem volt más a szobában, mint az alig 13 éves Tötös Ferenc, ezt fogták vállaltóra, a ki már az esti órákban beismerte, hogy a pénz ő lopta el. Eddig nem adta elő a pénzt, mert állítólag elvesztette, illetőleg eldöbta s valószínűleg újsághordó gyerekek találták meg. A kis bűnös egyelőre a rendőrség foglya.

Krisztus Pilátus előtt. *Guttman Gyula* festménye. Látható a tüzőhő laktanyában. **Belőptí díj 20 fillér. Melegen ajánljuk.**

— **Csintalan könyveléség.** Oly sok áldozata volt már a gyerekes gondatlanságnak, hogy a szülők szinte nem hagyhatják örízet nélkül gyermekeiket. F. hó 7-én délután *Gebauer Miklós* megyei levéltárnok 5 éves fia az szomszédos, Budai-ut 18. szám alatti háznál dolgozó piktorinasok munkájában gyönyörködött a deszkakerítés egy repedésén keresztül. Ezt látva Püspök Ferenc inas, felkapott egy festékeverő pálcikát s a repedésen át a szemébe szurt a kis gyerekeknek, a ki most súlyos sebével az ágyat örzi. Még szerencse a szerencsétlenségben, hogy a testékes pálcia nem érte a szemgolyót, mert ez esetben egyik szemébe került volna ez a csintalan gondatlanság. Az inas védekezésében azt mondja, hogy a kis fiú öt dobálta s ő ezért aiktart a kezére vágni.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb fűzélék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak g legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Véres kardpárbaj.** A régi világból átvett elfajult s most már teljesen modern betegség még mindig nem gyógyul. Főbajjigák alakulnak s az embervér még mindig folyék asszisztencia mellett. Ez a felvilágosodottak helytelen, becstültreperáló kényszer-eszköze. Ennek a törvénybe ütköző fel-fogásnak városunkban ismét van két sebesülte: **Kövér György** hadnagy és **Branizza Károly** húr-lapiró. Az esetről a következőkben számolunk be. A „Székesfehérvári Friss Újság” egyik mult havi számában részletes tudósítás jelent meg az „Othton”-kavéházban **Kövér György** 69. gyalog-ezredbeli hadnagy és **Vörösmarty Mihály** vívómester, tornatanár közt lefolyt incidensről, a mely azonban a félreértések kimagyarázása után bé-késen elintéztetett. A közlemény megjelente után **Kövér** hadnagy a színházi sörccsarnokban felke-reste **Zelei Imrét**, a lap munkatársát s a cikk szerzőjét legazemberezte. A sértésért elégtételt veendő **Branizza Károly**, a lap szerkesztője pro-vokáltatta **Kövér** hadnagyot s a párbaj tegnapi d. u. 4 órakor folyt le a Kossuth-utcai laktanya vívótermében. A párbajnál segítők: **Branizza** részéről ifj. **Zsóry Barnabás** és **Peuser Rudolf**, **Kövér** részéről **Peternel főhadnagy** és **Szatera hadnagy**. Az orvosi teendőköt **r. Bierbauer Viktor** főorvos és **Neumann ezredorvos** teljesítették. **Peternel főhadnagy** vezetősegéd vezényszavára a felek támadólag mentek egymásnak s már az első összecsapásnál **Kövér** hadnagy arcán, felső karján s könyökén megsebesült, míg **Branizza Károly** felső karján két helyen s orrán sebesült meg s több helyen erős lapos vágásokat szenvedett. Miután az orvosok a harc képtelenséget konstataáltak, a felek kibékültek.

— **Névváltoztatás.** **Kiskoru Herzberger Irén** és **Alfréd** helybeli lakosok vezetéknévüket belügy-miniszteri engedéllyel **Aczél-ra** változtatták.

— **A kir. ügyészség az uszorások ellen.** A Hirszemle jelenti: A budapesti kir. ügyészség vezetője, dr. **Gegusz Gusztáv** kir. főügyész helyettes körrendeletet intézett a budapesti kir. ügyészség tagjaihoz, a melyben utasítja őket, hogy olyan esetekben, a midőn uszoravétségéért pénzbüntetés szab ki a bíróság és nem szabadságvesztésre ítéli a vádlottat ne nyugodjanak meg az ítéletben, hanem minden esetben érvényesítsék felebbezési jogukat. E körrendelet nyilván összefügg az igazságügyminiszternek az uszoráról szóló új törvényjavaslatával.

Székesfehérvár szab. kir. város rendőrfőkapitányától.

2880.
kap. 1903.

Hirdetmény.

Székesfehérvárott folyó évi április hó 19. és 20-án tartandó országos vásárra a **hasított körmű állatok (szarvas-marha, juh, kecske és sertés) felhajtását a II-od foku állategészségi hatóság, a földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 1902. év október hó 15-én kelt 89100. számú körrendelete alapján.** — a Fejérmegye több községében hatóságilag megállapított ragadós száj és kö-römfájás fertőző állatbetegség további terjedésének megakadályozása céljából **betiltotta s így ezekre vásár nem tartható.**
Székesfehérvár, 1903. április 8-án.
Reé István,
rendőrfőkapitány.

Lapunk kiadóhivatala utján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett.

Franklin-Társulat kiadása
MAGYAR REMEKIRÓK
A magyar irodalom főbb művei.

Csakis a Franklin-féle MAGYAR REMEKIRÓK gyűjteményében található a magyar klassziku-sok összességét, mivel **Arany János, Arany László, Bajza József, Csanó Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szilágyi Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János** mű-veinek kiadási joga a Franklin-Társulat kizá-rólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.
Minden Remekiró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

Ezekon kívül beun lesznek a **MAGYAR RE-MERIRÓK** könyvtárában: **Balassa Bálint, Ber-zsanyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferenc, Eötvös József fr., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gradányi József, Kármán József, Kármány F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferenc, Kossuth Lajos, Madách Imre, Miks Kálmán, Pázmány Péter, Petöfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchenyi István gr., Telcky László gr., Zrínyi Miklós, Népcis Lyrá, Népballadák, Kurucoklészta.**

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekirók 55 kötete. mely-ben beun van az összes ma-gyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak az első és egyetlen egykori elő-kiadásának ára 50 kötet-ben, díszes vaszonkötésben 220 korona.

KEDVEZMÉNY
A MAGYAR REMEKIRÓK
MEGRENDŐINEK.
Magyar Remekirók megrendelői 20 koronáért kap-ják. Ez az egyedüli teljes magyar Shakspeare, Pe-töfi, Arany, Vörösmarty stb. fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekirók-nak.

A Magyar Remekirók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félévénként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekirók 3 koronás (Shakspeare színműveivel együtt 4 koronás) havi részlet-fizetés mellett rendelhetők meg e Rendelő-lap utján, mely kivágandó és megfelelően ki-töltve beküldendő a „Fejérmegyei Napló” kiadóhivatalához.

RENDELŐ-LAP.

A Fejérmegyei Napló kiadóhivatala utján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rész-venytárs. tól Budapest, VIII., Előli-ut 18.

a) A „Magyar Remekirókat” 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozatonként 0 k. utánvétellel.
b) A „Magyar Remekirókat” és Shakspeare mű-veit 240 koronáért, fizetendő sorozatonként 20 kor. utánvétellel.
c) A „Magyar Remekirókat” és Shakspeare mű-veit 40 koronáért, fizetendő 4 koronás havi részletben.
d) A „Magyar Remekirókat” Shakspeare nélkül 220 kor.-ért, fizetendő 3 kor.-ás havi részletben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent. félévénként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részveny-társaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételezre kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólógus kötetek a részle-tek pótlásáig visszatartanak; a lejárt s le nem fizet-t részleteket a Társaságnak jogában áll, a portó-költség hozzászámítása mellett, postai megbízással be-szedni. A részletek elmulasztása esetében a részlet-fizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékesse válik.

A retelár első részlete az első szállításkor utánvértetik.

Lakhely és kelet: _____
Név- és állás: _____
Olvasható aláírást kérünk.

Itt a tavasz

Mindenki arról gondoskodik, hogy jó, szép és izléeses kalap, keztyű és nyakkendő szükségletét

RODE IMRÉNÉ
LASITS ERZSI
Székesfehérvár, Szt. Imre-utca
női és férfi kalap üzletében

szerzeze be, hol a jelzett tárgyak a leg-nagyobb választékban és a legutányosabb árakon áll a m. t. vevőközönség rendelkezésére.

Kitűnő minőségű női és férfi bőrkésztyűk párja 65 kr.
Legfinomabb minőségű női és férfi bőrkésztyűk párja 90 kr.
Férfi puha kalapok fekete és színes 1.20. 1.50. 1.80.
Férfi kemény kalapok fekete 1.80. 2.-. 3.-.
Női és férfi szalmakalapokban nagy választék.
Legszébb nyakkendők, esokor 15. 20. 30 és 40 kr.
regatta 20. 25. 35 és 50 kr.
Férfi ingek sifon és pique 1.20. 1.30. 1.50. és 2 frt.
Férfi ingek színes zefír és baúisz 1.30. 1.50. 1.80. 2.20

Fehérneműkben kizárólag a legjobb gyártmányt tartom.

NOVENA,

azaz kilencnapj ajátosság Jézus szentészes szívéhez va-lamely különös kegyelem elnyerésére. Köve 60 fillér, füzve 40 fillér darabonkint. Kapható és megrendelhető Rózmánn István Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 25. a.

Előkerítés
Gleditschia csemeték és magvak.

Ezer darab kétéves csemete ára 6 forint, elegendő kétszáz méter örökítéséhez.

A csemeték 2 éves, egy méter magas, botvastagságúak. Oras tovisát, igen gyorsan fejlődő sötétnövény. Ez az egyedül, melyből oly orkos kesztes nevelhető pár év alatt, rendelkezésképp kiadással, melyen nevelőgye ember, de semmiféle állat, meg az apró nyulak sem hatóhatnak at. Nagyobb és kisebb birtokok, hegyközségek, legelők, udvarok, majdok, kertek, temetők stb. stb. a legelősebban egy-szermindenkorra kulccsal zárhatóan kerthetők körül. Folyony meg az is, hogy egész május közepéig a legjobb eredményvel ültethető. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útletési és kezelési utasítást mellékelünk.**

Bővebb tájékozás végett számos tanyművelésű díszes aranyezékek ingyen és barmertve küldetnek, rendezési közhelyesség nélkül. Az aranyezékek közül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy kerthozárlaton tá-dítja, hogy nincsen az a ház vagy család, a hol an-nak tartalmát hasznóra ne fordítanak, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesben áll, kik rendben semmit se akarnak, mert benne számos oly közlemény foglaltatik, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Cím: „Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep”
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.